

ΛΟΓΟΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟΣ

εἰς τὸ μάθημα τῆς Λατινικῆς Φιλολογίας ἀπαγγελλοὺς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ Σ. Κ. Σακελλαροπούλου τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1890.

Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε σελ. 289

Ἄν ἀπὸ τῶν παλαιότερων τούτων ποιητῶν μεταβῶμεν εἰς τοὺς ἑλεγειακοὺς, εἰς τὸν Κатуλλον, εἰς τὸν Προπέρτιον, εἰς τὸν Ὀβίδιον, εἰς αὐτὸν τὸν Βιργίλιον θὰ ἴδωμεν ὅτι πλὴν τῆς ἰδίας αὐτῶν ῥωμαϊκῆς ἐμπνεύσεως καὶ τῆς κλασσικῆς ἑλληνικῆς, συνετέλεσεν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ ποιητικοῦ αὐτῶν πνεύματος καὶ ἄλλο τι στοιχεῖον, ἐξ οὗ οἱ νεώτεροι οὗτοι προσέλαβον νέας τινὰς ἐννοίας, ἄλλοιόν τινα τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ τινὰς ἐξελίξεις τοῦ γράφειν ὅχι ὅπως ὁμοίως πρὸς τὰς τῶν προτέρων χρόνων. Μεταξὺ τῆς ἀκμῆς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ τῆς τῶν ῥωμαϊκῶν θραύεται οὕτως εἰπεῖν ἡ ἀκολουθία καὶ ἡ συνέχεια, εὐχερῶς δὲ διορθῶ τις, κατὰ τινα ὁρθῶς γενομένην παρατήρησιν, ὅτι ἡ περίοδος τῆς ἀκμῆς ἐν Ῥώμῃ δὲν ἐκπορεύεται ἀμέσως καὶ κατ' εὐθείαν ἀπὸ τῆς κλασσικῆς γραμματείας τῶν Ἑλλήνων. Τοῦτο λοιπὸν τὸ νεοφανὲς στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον παρεμβάλλεται καὶ θραύει τὴν ἀλληλουχίαν καὶ συνέχειαν τῆς βαθμιαίας καὶ κανονικῆς ἀναπτύξεως τῶν γραμματικῶν πραγμάτων εἶναι μία νέα καὶ ἄλλης παρὰ τὴν κλασσικὴν φύσεως γραμματεία, ἡ ἀλεξανδρινή. Τὰ κατ' αὐτὴν δὲν εἶναι ἐμὸν ἔργον εἰδῶ νὰ ἀναπτύξω. Γινώσκετε, Κύριοι, ὅτι ἡ

λεγομένη ἀλεξανδρινή γραμματεία, δὲν εἶναι ὅπως ἡ κλασσικὴ τῶν Ἑλλήνων φυσικὴ καὶ ἐθνικὴ, ἀλλ' εἶναι γραμματεία μιμήσεως καὶ

ἐπιπόνου φιλολογικῆς ἐργασίας, κατὰ δὲ τοῦτο ἡ ἀλεξανδρινή γραμματεία εἶνε συγγενὴς καὶ ὁμοία πρὸς τὴν ῥωμαϊκὴν. Αἱ αὐταὶ ἀρχαὶ καὶ αἱ αὐταὶ τάσεις ἐνέπνευσαν καὶ ὠδήγησαν ἀμφοτέρως. Καὶ αὕτη λοιπὸν ἡ συγγένεια καθὼς καὶ τῶν χρόνων καὶ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων αἱ περιπέτειαι συνετέλεσαν ὅπως οἱ Ῥωμαῖοι ἀφ' οὗ κατὰ τὰς πρώτας ἀρχὰς τῆς γραμματείας τῶν ἑστρεψάντων βλέμματάτων πρὸς τὰ ἀθάνατα πρότυπα τοῦ ἐν ταῖς λόγους καλοῦ, τοὺς Ἑλληνας κλασσικοὺς, στρέψωσι τώρα πᾶσαν αὐτῶν τὴν προσοχὴν καὶ ἐνέργειαν εἰς ἀπομίμησιν τῶν Ἀλεξανδρινῶν ποιητῶν. Ζητήσαντες δὲ οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τὸ ἐξῆς ἐμπνεύσεις ἀπὸ θερμοκρηπίου μᾶλλον

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ

ἡ ἀπὸ τῆς ἀνοικτῆς καὶ ἐλεύθερας φύσεως ἀπέδειξαν μὲν ἴσως ὅτι τυφλῶς ἠκολούθησαν τὴν φορὰν τῶν πραγμάτων καὶ ὅχι τὰς ὁδηγίους λεπτοτέρας τινὸς καὶ ὁρθοτέρας αἰσθήσεως τοῦ καλοῦ, ἥτις πρέπει ἐν πάσῃ καλλιτεχνικῇ ἐνέργειᾳ νὰ εἶναι ἂν ὅχι ὁ μόνος τοῦλάχιστον ὁ κυριώτατος γνώμων, ἀλλ' ὅμως δύνανται καὶ νὰ καυχῶνται ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς νέας αὐ-

τῆς ἀπὸ τῆς ἀνοικτῆς καὶ ἐλεύθερας φύσεως ἀπέδειξαν μὲν ἴσως ὅτι τυφλῶς ἠκολούθησαν τὴν φορὰν τῶν πραγμάτων καὶ ὅχι τὰς ὁδηγίους λεπτοτέρας τινὸς καὶ ὁρθοτέρας αἰσθήσεως τοῦ καλοῦ, ἥτις πρέπει ἐν πάσῃ καλλιτεχνικῇ ἐνέργειᾳ νὰ εἶναι ἂν ὅχι ὁ μόνος τοῦλάχιστον ὁ κυριώτατος γνώμων, ἀλλ' ὅμως δύνανται καὶ νὰ καυχῶνται ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς νέας αὐ-